

සෞඛ්‍ය පද්ධති ප්‍රතිචාර ව්‍යාපෘතිය - AIIB - 2023

සෞඛ්‍ය පද්ධති ප්‍රතිචාර ව්‍යාපෘතිය -AIIB2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය සහ ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව අතර 2022 ජූලි 18 දින එළඹිණය ගිවිසුම් අංක L0081A සහ අංක.L0124A හි ප්‍රතිපාදන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළ යුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් සහ නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

ණය ගිවිසුමට අනුව නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය සහ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ ආයතන වූ නමුත්, ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමෙන් පසු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය වන අතර සෞඛ්‍ය පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය වේ. ජීවිතාරක්ෂක ඖෂධ, එන්නත්, ශල්‍ය සහ ප්‍රතිකාර පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ සහ රසායනාගාර ප්‍රති-නියෝජිතයන් ඇතුළු අනෙකුත් වෛද්‍ය සැපයුම් සහ තීරණාත්මක ඖෂධ ආනයනය කිරීම සහ මිලදී ගැනීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය සහාය වේ. උපදේශන සේවා සහ ප්‍රසම්පාදන ක්රියාකාරකම් අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සහ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය සඳහා සහාය වීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ද මූල්‍යකරණය කළ හැකිය. ප්‍රතිව්‍යුහගත ණය ගිවිසුමට අනුව ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය කොළඹ නාගරික පුනර්ජනන ව්‍යාපෘතියෙන් එපඩො මිලියන 70ක් සහ නායයෑම් අවදානම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතියෙන් එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 30ක් ලෙස එකතුව එපඩො මිලියන 100කට සමාන වූ රුපියල් මිලියන 35,000ක් වූ අතර ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව විසින් මූල්‍යකරණය කිරීමට එකඟ විය. ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2022 ජූලි 18 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර 2025 දෙසැම්බර් 31 වන විට අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි.

1.3 මතය

2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්ත්වය, වියදම් ප්‍රකාශය සහ එහි මුදල් ප්‍රවාහයන් පිළිබඳ සත්‍ය සහ සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මුල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති වියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රෝධනයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශ්වයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 නීතිරීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

අංකය	නීතිරීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම / විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	2022 ජුනි 30 දිනැති අංක DMS/7777/HSEP/VO/II දරණ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු ලිපිය	කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපියට අනුව හදිසි ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රසම්පාදන නිලධාරීන් දෙදෙනකු පමණක් අනුමත කර ඇතත් එම ලිපියට පටහැනිව අතිරේක	විශාල ප්‍රසම්පාදන පැකේජ ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කිරීමට අවශ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් නොවූ අතර ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘතියට අභ්‍යන්තරව කාර්ය මණ්ඩලය සැපයීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයට නොහැකි විය.	නීති, රීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූල විය යුතුය

ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රසම්පාදන නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු පත් කර රු. සමාලෝචිත වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා වැටුප් හා දීමනා වශයෙන් රුපියල් 570,681ක් ගෙවා තිබුණි.

(ආ)	2019 මාර්තු 5 දිනැති කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අංක 01/2019 දරණ චක්‍රලේඛයේ 9.3 වගන්තිය.	ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටුව අවම වශයෙන් මාස දෙකකට වරක් රැස්විය යුතු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ කමිටුව රැස්වී තිබුණේ වාර දෙකක් පමණි.	ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් අමාත්‍යාංශය විසින් තීරණය කර සම්බන්ධීකරණය කරන ලද අතර 2023 වර්ෂයේ පවතින තත්ත්වය හේතුවෙන් අපට පැවැත්වීමට හැකි වූයේ ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පමණි. කෙසේ වෙතත්, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් සංඛ්‍යාව සහ 2023 වර්ෂය තුළ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සහ දූත මණ්ඩල රැස්වීම් තුනක් පැවැත්විණි.	නීති, රීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූල විය යුතුය.
(ඇ)	මුදල් රෙගුලාසි අංක 835 (2) (අ)	මුදල් රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව ගොඩනැගිල්ලක් කුලියට ගැනීමේදී, ප්‍රතිපාදනයේ විෂය සීමාව ඇතුළත යම් කාර්යයක් සඳහා ගොඩනැගිල්ල අවශ්‍ය බවත් ඒ සඳහා සුදුසු රජයේ ගොඩනැගිලි නොමැති බවත් දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියාට ඒත්තු ගොස් තිබිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, මෙම ගොඩනැගිල්ල කුලියට ගැනීමේදී අමාත්‍යාංශය සතු හෝ දැනට කුලී පදනම මත ලබාගෙන තිබෙන කාර්යාල පරිශ්‍රයන්හි ඉඩතඩ තිබේද යන්න සලකා බලා නොතිබුණි.	ව්‍යාපෘතිය විසින් රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රයෙන් ඉඩකඩ ලබාගැනීම සඳහා අතිරේක ලේකම් (ඖෂධ නිෂ්පාදන, සැපයුම් සහ නියාමනය) සමග සහ මෙඩි හවුස් ගොඩනැගිල්ලෙන් ඉඩකඩ ලබා ගැනීම සඳහා අතිරේක ලේකම් (ප්‍රසම්පාදන) සමඟ සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. කෙසේ වෙතත් අපගේ ඉල්ලීමට යහපත් ප්‍රතිචාරයක් නොලැබුණි.	නීති, රීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූල විය යුතුය
(ඈ)	මුදල් රෙගුලාසි අංක 835 (ඈ)	2023 පෙබරවාරි 28 දිනැති අදාළ වෙබ් අඩවියේ පළ කර තිබූ ප්‍රසම්පාදන දැන්වීම ප්‍රකාරව අවසන්	අපි පළමු ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාවලියේදී පරිශ්‍රය සඳහා තක්සේරුව ලබාගෙන ඇති අතර තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව	මුදල් රෙගුලාසි වලට අනුකූල විය යුතුය

කල්බදු වටිනාකම රජයේ විසින් ලබා දුන් තක්සේරුවේ අඩු තක්සේරු අගයක් හේතුවෙන් එම ක්‍රියාවලිය අත්හැර දැමීමට අපට සිදු විය. දෙපාර්තමේන්තුවේ අත්හැර දැමීමට අපට සිදු විය. තක්සේරුව මත පදනම් 2023 මාර්තු 02 වන දින වෙට් යන්ත සඳහන් කර අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයාගේ තිබුණද බදු වටිනාකම ප්‍රධානත්වයෙන් පැවති රැස්වීමේ දී සලකා බැලීමේදී රජයේ වෙළඳපල මිල ගණන් තක්සේරු තක්සේරු අනුපාත සමඟ සැසඳෙන්නේ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නැති බැවින් වෙළඳපල මිලට කිසිදු තක්සේරුවක් ලබා ගන්නා ලෙස උපදෙස් ලබා ලබාගෙන නොතිබුණි. දී ඇත.

මෙය ප්‍රසම්පාදන නිවේදනයේ සඳහන් කොන්දේසි සහ මුදල් රෙගුලාසි උල්ලංඝනය කිරීමක් බව තීරණය කෙරේ.

3. භෞතික කාර්යසාධනය

3.1 ව්‍යාපෘති පරිපාලනය

අංකය	විගණන නිරීක්ෂණය	බලපෑම	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රතිපාදන 705 සඳහා රුපියල් මිලියන 48.25ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණද, 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට උපයෝජනය රුපියල් මිලියන 10.76ක් වූ අතර එය ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 22.34කි.	ප්‍රතිපාදන ඉතිරිව ඇත	වෛද්‍ය සැපයුම් ප්‍රසම්පාදනය සංකීර්ණ ක්‍රියාවලියක් වන අතර එය ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රසම්පාදන කාර්ය මණ්ඩලය මත පමණක් රඳා නොපවතින අතර පහත සඳහන් කරුණු අඩු කාර්ය සාධනය සඳහා ප්‍රධාන හේතු විය. - සැපයුම් මූලාශ්‍ර ගණනාවකින් භාණ්ඩ ලැබෙන බැවින් වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය මගින් වෛද්‍ය සැපයුම් අවශ්‍යතා නිතර වෙනස් කිරීම. - ලංසු තැබීමේ ලේඛනවල ලංසුකරුවන්ගේ අඩුපාඩු හේතුවෙන් ප්‍රසම්පාදන පැකේජ අවලංගු කිරීම. - තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවල අනුමැතිය ප්‍රමාද වීම. - තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු සාමාජිකයින් ඉල්ලා අස්වීම. - ආසියා යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුවේ අනුමැතිය ප්‍රමාද වීම. - ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩලය ඉල්ලා අස්වීම මේවා ව්‍යාපෘතියේ පාලනයට යටත් නොවේ.	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය

(ආ)	ලංසු ලේඛනවල ව්‍යාපෘති කාර්යාලය සඳහා අවශ්‍යතාවය වර්ග අඩි 2500ක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණද, දෙවන ලංසුකරුගෙන් වර්ග අඩි 5000ක් සහිත පරිශ්‍රයක් වැඩි මුදලක ලබාගෙන තිබුණි. භෞතික පරීක්ෂණයේදී බිම් මහල සම්පූර්ණයෙන්ම උෂ්ණ උපයෝජිතව ඇති බවත් ඉහළ මහල ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ප්‍රමාණවත් බවත් නිරීක්ෂණය විය. ඉහත මහලේ වර්ග අඩි 302 ක පමණ කාමරයක් භාවිතයකින් තොරව වසා දමා තිබුණි.	ලංසු කොන්දේසි සි උල්ලංඝනය කිරීම	පහත සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් පරිශ්‍රය තෝරා ගන්නා ලදී • ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්, පළාත් කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ PIU රැස්වීම්, අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ රැස්වීම් සහ HSEP සහ HSRP ව්‍යාපෘති දෙකෙහිම ණය දෙන ආයතන සමඟ රැස්වීම් සඳහා පරිශ්‍රය භාවිතා කිරීම. • HSEP හි සිවිල් කටයුතු සඳහා අධීක්ෂණ උපදේශන ආයතනයේ කොළඹ කාර්යාලය මාරු කිරීම සහ එමගින් සමාගමේ කොළඹ කාර්යාල පරිශ්‍රය සඳහා කුලී ගෙවීම් පිරිවැය අඩු කිරීම.	ලංසු තැබීමේ කොන්දේසිවලට අනුකූල විය යුතුය.
-----	--	--	---	--